

[Økonomministeren]

Det er en mulighed, der ikke realiseres af sig selv. Det er kun os selv, der kan realisere den. Det er op til os selv at gribe chancen. Det stiller krav til den økonomiske politik om en fortsat stram udgiftspolitik for at skabe plads for vækst i eksporten. Men det er ikke nok. Vi må øge smidigheden og uddannelsesindsatsen på arbejdsmarkedet og ændre vores skattestruktur.

Udfordringen for den økonomiske politik er – for at gøre det kort – at følge reformerne i hele Europa op med strukturelle forandringer i Danmark. Debatten i dag drejer sig om de store linjer i Europa. Det er det vigtigste tema her og nu, men det er også et tema, der kræver af os, at vi ikke glemmer det europæiske perspektiv i vort daglige arbejde med alle enkeltsagerne her i Folketinget.

Forhandling

Svend Auken (S):

Jeg skal starte med at sige tak til de tre ministre med statsministeren i spidsen for deres besvarelse af forespørgslen. Jeg synes, man har lov til at glæde sig over, at der på en række helt centrale punkter er betydelig enighed om den politik, Danmark skal føre i forhold til de europæiske spørgsmål, over for den europæiske udfordring. Jeg vil faktisk sige, at jeg tror, at det, der kan komme til at skille, men som vi må arbejde på ikke kommer til at skille os, er tonelejet, rangordenen, den prioritering af de fælles synspunkter, der foretages i den praktiske politik.

Jeg håber derfor, at den debat, vi har i dag, må bidrage til over for omverdenen at gøre det klart, hvad der er Danmarks politiske holdning, hvad det brede flertal her i Tinget mener, men også til, at vi taler os frem til en endnu klarere prioritering af den danske Europapolitik.

Revolutionsåret 1989 hidførte en demokratisk omvæltning i de kommunistiske diktaturlande i Midt- og Østeuropa, og selv i Sovjetunionen er der en demokratisk proces i gang. Den kolde krigs usleste monument, muren i Berlin, er gennembrudt, og sammensmeltningen af de to tyske stater er i gang, længe inden de politiske og retlige forudsætninger er til stede. Udviklingen i Østblokken har fjernet enhver mulighed for overraskelsesangreb på de vestlige demokratier og givet Europa en reel chance for hurtig, markant og stabil nedrust-

ning inden for rammerne af en ny sikkerheds- og samarbejdsstruktur.

Europas økonomiske samarbejde er i vækst med EF som centrum, og ingen taler længere om »neurosklerose«, om lammelse i Europa. Landene i EF søger former for tættere samarbejde, og de europæiske lande uden for EF forhandler om samarbejdsformer, som kan sikre mod blokdeling og nye mure i Europa.

Det er disse fire temaer: demokrati i Øst- og Centraleuropa, tysk enhed, mulighederne for en ny europæisk sikkerhedsordning og udviklingen i EF og mellem EF og EFTA, der vil stå i forgrunden i vores debat i dag.

1989 var året, hvor mange linjer på efterkrigstidens Europakort blev slettet, og der er nu mulighed for at tegne et nyt kort over et frendens, et frihedens, et samarbejds og et velstandens Europa. Det vil ske, hvis de europæiske lande kan leve op til de enorme udfordringer. Vores generation får ikke større chancer end den, der er der i dag.

Efterkrigstiden vil med rette dømme os hårdt, hvis vi lader denne historiske chance gå fra os og lader udviklingen forme sig som et mareridt af grænsestridigheder, forfølgelse af nationale mindretal, fortsat militær oprustning, økonomiske klasseskel mellem Vest og Øst, en ny, aggressiv stormagt på tysk område, en lukket økonomisk blokdannelse omkring EF og en tilbagevenden til en uhæmmet markedsøkonomi i Europa, hvor alle hensyn til miljø, sociale rettigheder og retfærdig fordeling underordnes de snævrere profitinteresser.

Vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan fra dansk side, for at bidrage til, at dette triste scenarie, dette mareridt, ikke bliver til virkelighed. Vi har chancen nu, ikke blot for det enkelte land, men for hele Europa. I sig selv er det utrolig positivt, hvad der sker: demokrati i Øst, tysk selvbestemmelse, ingen militær trussel fra Øst og et opbrud i det økonomiske samarbejde. Den chance er så stor, at der er grund til optimisme, men det kræver handling.

Har Danmark et bidrag at yde i den forbindelse? Ja, Danmark har et selvstændigt bidrag at yde. I kraft af vores geografiske placering, i kraft af, at vi faktisk deltager i alle de vigtigste økonomiske og sikkerhedspolitiske organisationer, har Danmark et ord at skulle have sagt. Det ord skal vi naturligvis sige, og vi skal sige det sådan, at det kan høres. Vi skal ikke hviske i det europæiske samarbejde.